

PATVIRTINTA
Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“
gimnazijos direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-68

KALVELIŲ „AUŠROS“ GIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodekse (toliau – PEK) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.
2. Pedagogų etikos kodekse (toliau – PEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kurių įsipareigoja laikytis visi pedagogai.
3. Laikytis PEK reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.
4. Priimtas PEK skelbiamas viešai gimnazijos internetiniame puslapyje.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. **Etika** - asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.
6. **Moralė** - žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
7. **Pedagogų etika** - dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.
8. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų PEK dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.
9. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.
10. **Etiškas sprendimas** - geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
11. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.
12. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir dalyvauja sprendimų priėmime bei priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.
13. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
14. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
15. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. PEK paskirtis - nubrėžti tolerancijos ribas gimnazijos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį.

17. Esamiems ir naujai priimtiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademines srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

18. Skatinti pedagogų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis.

19. Didinti visuomenės pasitikėjimą gimnazijos veikla.

20. Vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

21. Taikyti neetiško elgesio prevenciją.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

22. Pedagogų santykiuose viešumas, tolerancija, pagarba žmogui, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių gimnazijos bendruomenės nario etikos principų.

23. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais

23.1. pagarbos;

23.2. teisingumo;

23.2. žmogaus teisių pripažinimo;

23.4. atsakomybės;

23.5. sąžiningumo;

23.6. atidos ir solidarumo.

24. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

25. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

26. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

27. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

28. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

29. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

30. Pedagogai įsipareigoja:

30.1 vadovautis išvardintais principais;

30.2. aktyviai palaikyti gimnazijos siekius, garbingai atstovauti gimnazijai, etiškai elgtis gimnazijoje ir už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje;

30.3. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu gimnazijos bendruomenės nariu: mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais, kitais darbuotojais;

30.4. konfliktinėse situacijose išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

31. Pedagogai turi būti atsakingi už sklandų gimnazijos darbą, savo veikloje vadovaujasi bendruomenės interesais, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto.

32. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

33. Pedagogo etiką pažeidžia:

33.1. nepagarbus atsiliepimas apie kolegų profesinę veiklą, pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes, smulkmeniškai konfliktai bei intrigos;

33.2. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

33.3. viešai aptarinėjama, skelbiama konfidenciali asmeninio pobūdžio informacija apie mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), pedagogus ir kitus darbuotojus;

33.4. neigiamų emocijų nevaldymas bendraujant su kitais bendruomenės nariais;

33.5. blaškanti mokinių dėmesį netvarkinga, sportinė (išskyrus fizinio ugdymo pamokų metu) apranga, vilkima pamokų ir nesportinių gimnazijos renginių metu.

V SKYRIUS UGDYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

34. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.

35. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su bendrosiomis programomis ir dėstomo kurso tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės ir skatinantis ugdymosi pažangą.

VI SKYRIUS KODEKSO PRIĖMIMAS, VYKDYMAS IR PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

36. Būtina PEK priėmimo sąlyga – viešas pritarimas.

37. Gimnazijos pedagogų bendruomenė išipareigoja gerbti PEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

38. PEK vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta direktoriaus įsakymu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 3 pedagogų, renkama dvejiems metams Mokytojų tarybos posėdyje.

39. PEK savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu mokytojų etikos kodeksu.

40. PEK etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, mokytojų etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su mokytojo etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

41. Prašymai dėl etikos pažeidimų įteikiami Etikos komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

41.1. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 14 kalendorinių dienų.

42. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra raštiškai informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimą per 3 darbo dienas nuo informavimo dienos.

43. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Etikos komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

44. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas.

45. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos, kol atliekamas tyrimas.

46. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.

47. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti tokias priemones, sankcijos už pedagogų etikos pažeidimus, skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemone. Sankcija galioja 1 metus.

47.1. gali būti taikomos šios priemonės, sankcijos:

47.1. 1. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba);

47.1.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

47.1. 3. įspėjimas;

47.1. 4. viešo atsiprašymo siūlymas;

47.1.5. suteiktos kvalifikacinės kategorijos atšaukimas;

47.1. 6. raštu įspėti bendruomenės narį apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes, vadovaujantis DK 58 str. 2 dalimi.

48. Etikos komisijos nutarimai yra rekomendacinio pobūdžio gimnazijos direktoriui, skiriant pedagogui nuobaudą, priimant sprendimą dėl skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

PRITARTA

Mokytojų tarybos posėdžio

2022 m. rugpjūčio 30 d.

nutarimu protokolo Nr. 5